

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΑΝΑΠΑΡΤΗΡΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡ.
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ &
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΝΟΜ.
ΠΡΟΣΩΠΩΝ & ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Φ.Κ.Α

Αθήνα, 5-9-2016
Αριθ.Πρωτ.: Φ80000/37021-9508

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Διανομής

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29, Αθήνα
Ταχ. Κωδ. : Τ.Θ. 1141-10110
Πληροφ. : Ε. Αρώνη
Τηλέφ. : 210-3368056, 213-1516706

ΘΕΜΑ: «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την ισχύ γνωματεύσεων Υγειονομικών Επιτροπών ως προς τον καθορισμό χρόνιων παθήσεων»

ΣΧΕΤ: Το Γ25/140/9-8-2010 έγγραφο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Σε συνέχεια προφορικών και γραπτών ερωτημάτων από υπηρεσίες του δημοσίου, αναφορικά με τη διάρκεια ισχύος γνωματεύσεων υγειονομικών επιτροπών που εκδόθηκαν πριν την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, για περιπτώσεις παθήσεων στις οποίες έχει αποδοθεί χαρακτηρισμός ως χρόνιες, σας αποστέλλουμε συνημμένο το ανωτέρω σχετικό έγγραφο της Δ/νσης Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με το οποίο διευκρινίζεται ρητά η μη ταύτιση της χρόνιας πάθησης με την επ'αόριστον κρίση αναπηρίας και την απόδοση ανάλογου ποσοστού.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις υπ'αριθμ. Φ.80000/οικ.30002/1896/14-12-2011 και Φ.80000/οικ.410/18/7-1-13 εγκυκλίους του Υπουργείου μας, σχετικά με την ισχύ αποφάσεων προσδιορισμού αναπηρίας εκδοθεισών από Υγειονομικές Επιτροπές πριν την 1/9/2011 ημερομηνία έναρξης λειτουργίας ΚΕ.Π.Α.π, αυτές εξακολουθούν να ισχύουν «επ'αόριστον», αν πρόκειται για επ'αόριστον κρίση, ή άλλως μέχρι την ημερομηνία που ληφεί η ισχύς τους, χωρίς να απαιτείται οι ενδιαφερομένοι να εξετάζονται εκ νέου από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α.π

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι εξακολουθούν να εφαρμόζονται αποφάσεις υγειονομικών επιτροπών πριν από την έναρξη λειτουργίας του

ΚΕ.Π.Α., εφόσον στο κείμενο αυτόν αναγράφεται ρητά η χρονική διάρκεια της ισχύος τους.

Παρακαλούμε για την απαραίτητη εφαρμογή των ανωτέρω και τη σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών σας καθώς και των αποπεμπόμενων από εσάς φορέων.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Α. ΝΕΦΕΛΟΥΔΗΣ

Συνημμένα φ. (3)

Εσωτ. Διανομή

-Γρ. Υπουργού

-Γρ. Γεν. Γραμματέα

-Γρ. Γεν. Δ/ντή Δ.Υ. & Η.Δ.

- Δ/ση Δ9, Τμήμα Γ'

-Δ/ση Δ9, Τμήμα ΙV'

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Όλα τα Υπουργεία
  - α. Γρ. Υπουργών
  - β. Δ/σεις Διοικητικού
(Για ενημέρωση των εποπτευομένων Νομικών Προσώπων)
2. Γεν. Δ/ση Πρόνοιας Υπ. Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Σολωμού 60
104 32, Αθήνα
3. Γραφεία Διοικητών ή Προέδρων και Διευθύνσεις Διοικητικού των παρακάτω φορέων:
  - I. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
  - II. ΟΓΑ
  - III. ΟΑΕΕ
  - IV. Ε.Τ.Ε.Α.
  - V. Ε.Τ.Α.Α.
  - VI. Ε.Τ.Α.Π-Μ.Μ.Ε
  - VII. Ν.Α.Τ.
  - VIII. Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.
  - IX. Μ.Τ.Π.Υ.
4. Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας
5. Ε.Ι.Α.Δ.
6. ΟΑΕΔ
Γρ. Διοικήτριας
7. ΕΣΑμεΑ
Ελ. Βενιζέλου 236
16 341, Ηλιούπολη

17

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
11/08/2016
Κυ/νία Παραλαβής 37021
Αρ. Γεν. Πρωτοκόλλου 9508
Ε. Δικ. Πρωτ. Δίνοσης Δρ 723/140
ΑΠΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
Ταχ.Δ/νση : Αγ.Κων/νου 8
(102 41) Αθήνα
Πληροφορίες: Χ. Θεοδωράκη
Αρ.τηλεφ. : 210.5215361
Αρ.φαξ : 210.5229066
e-mail : diefanar@ika.gr

Αθήνα 09/08/2016

Αρ.Πρωτ.
723/140

Προς:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ.ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚ.ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ & ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Φ.Κ.Α.
Σταδίου 29, Αθήνα
Τ.Θ.1141 - 10110

Κοινοποίηση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Σταδίου 27 - 10183 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε έγγραφό σας»

Σχετ. : Το με αρ.πρωτ.Φ.80000/29380/7745/14-07-2016 έγγραφό σας

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, με το οποίο ζητάτε τις απόψεις μας για το θέμα που έχει ανακύψει αναφορικά με την ισχύ ή μη των γνωματεύσεων των προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικών Επιτροπών, που διαθέτουν ενεργεία υπάλληλοι του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., προκειμένου αυτοί να τύχουν για το τρέχον έτος - ή και μελλοντικά - την προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 50 του ν. 3528/2007(δημοσιούπαλληλικός κώδικας) ειδική άδεια των έξι (6) ημερών με αποδοχές επιπλέον της κανονικής τους άδειας, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Από τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 50 του ν. 3528/2007 ορίζεται ρητά ότι:«Υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές .....».

Συνεπώς, από τη διάταξη καθαυτή απαιτείται οι υπάλληλοι που αποσκοπούν στην εν λόγω ετήσιας διάρκειας άδεια διευκόλυνσης λόγω αναπηρίας, να υποβάλλουν κατ'

έτος στην υπηρεσία τους και όχι άραξ σχετική αίτηση, με γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής Αναπηρίας, από την οποία να προκύπτει όχι μόνο το φέρον ποσοστό αναπηρίας τους (εν προκειμένω τουλάχιστον 50%) αλλά και η ισχύς αυτού κατά το κρίσιμο έτος που αιτούνται τη σχετική διευκόλυνση.

Η ισχύς ή μη εν προκειμένω και μελλοντικά του βαθμού της πιστοποιηθείσας σε συγκεκριμένο χρόνο (ημερομηνία εξέτασης) αναπηρίας, διαπιστώνεται κατά τα διεθνώς ισχύοντα στην ιατρική επιστήμη μόνο κατόπιν ρητής αναφοράς στη σχετική γνωμάτευση της εκτιμώμενης χρονικής διάρκειας αυτής.

2. Με τις διατάξεις του νόμου 2643/1998 (ΦΕΚ 220 Α') «Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν σήμερα, καθορίζονται μεταξύ άλλων οι κατηγορίες προσώπων με αναπηρία που υπάγονται στην ειδική προστασία του νόμου, καθώς και η διαδικασία διαπίστωσης της αναπηρίας τους από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές, με σκοπό το διορισμό ή την πρόσληψή τους σε δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α..

Για τη διαπίστωση της υπαγωγής ή μη των αιτούντων στις υπόψη διατάξεις απαιτείται ειδική υγειονομική κρίση, με την έννοια της εξαιρέσης από τις γενικές διατάξεις πιστοποίησης αναπηρίας, δεδομένου ότι, η αρμόδια υγειονομική επιτροπή δεν προβαίνει σε εκτίμηση της χρονικής διάρκειας του πιστοποιούμενου κατά την ημερομηνία της εξέτασης ποσοστού αναπηρίας, αλλά αρκεί να διαπιστώνεται η **Χρονιότητα της πάθησης του ασθενούς, ήτοι, η σε βάθος χρόνου παθολογική του κατάσταση.**

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι, σύμφωνα με την ιατρική επιστήμη, ο όρος 'χρόνια πάθηση' δεν ταυτίζεται με την επ'αόριστον ή εφ'όρου ζωής διάρκεια της αναπηρίας, καθώς δεν προϋποθέτει μόνιμη και μη αναστρέψιμη βλάβη της υγείας του ασθενούς, αλλά ούτε καν υψηλό ή συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας.

Η διάκριση αυτή είναι σημαντική και ουσιώδης για την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων περί του θέματος. Μια συνήθης παθολογική κατάσταση, όπως π.χ. η οσφυαλγία, είναι μια χρόνια πάθηση, που με βάση τα επιστημονικά δεδομένα δεν χαρακτηρίζεται «αναπηρία» και δη μη αναστρέψιμη, όταν μάλιστα δεν ακυρώνεται η λειτουργικότητα του ασθενή τόσο στον εργασιακό χώρο, όσο και στην καθημερινότητά του. Αντίθετα, ένας καρκίνος, δεν μπορεί ποτέ στην ιατρική επιστήμη να χαρακτηριστεί 'χρόνια πάθηση', καθώς συνιστά αναπηρία ορισμένου βαθμού και χρόνου, αναλόγως το στάδιο ανάπτυξής του κατά τη διάγνωση και είναι είτε ιάσιμος (χειρουργικά ή με χημειοθεραπευτικά πρωτόκολλα), είτε δεν είναι (υποτροπή, μετάσταση κ.λπ.).

Εκ του λόγου τούτου, άλλωστε, οι διατάξεις του ν.2643/1998 προβλέπουν τη σύσταση ειδικών Υγειονομικών Επιτροπών αποκλειστικά για τους σκοπούς του νόμου αυτού. Μέχρι δε τη σύσταση των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. (1/9/2011), στις αρμοδιότητες των οποίων ανήκει και «ο χαρακτηρισμός ΑμεΑ (βάσει του ν.2643/1998)» [παρ.3 του άρθρου 6 του ν.3863/2010], η σχετική διαδικασία εξέτασης των υπαγόμενων σε αυτές προσώπων (ΑμεΑ) διενεργούνταν από τις Α' θμίες και Β' θμίες Υγειονομικές Επιτροπές εξέτασης Α.Μ.Ε.Α. (του ν.2643/98) που λειτουργούσαν σε καθορισμένες πρώην Μονάδες Υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι:

• Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικών Επιτροπών Αναπηρίας, οι αρμοδιότητες καθενιάς από αυτές είναι σαφείς και διακριτές ως προς τις σκοπούμενες παροχές αναπηρίας για τις οποίες συστάθηκε κάθε μια από αυτές.

Στο πλαίσιο αυτό, ορθά στο με αρ.πρωτ.Φ80000/οικ.30002/1896/14-12-2011 έγγραφό σας ορίζετε ότι, οι αποφάσεις χορήγησης ποσοστών αναπηρίας οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την 1-9-2011 από τις Α' θμίες Υγειονομικές Επιτροπές των Νομαρχιών, της Περιφέρειας ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν να χρησιμοποιούνται για κάθε νόμιμη χρήση επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή άλλως μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, χωρίς να απαιτείται οι ενδιαφερόμενοι να εξετάζονται εκ νέου από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α..

Ωστόσο για λόγους ουσίας -οι οποίοι καθορίζονται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας κάθε φορά ή Υπηρεσίας του Δημοσίου που χορηγεί τις πάσης φύσεως παροχές, οικονομικές ενισχύσεις, διευκολύνσεις ή απαλλαγές στα άτομα με αναπηρία-, θα έπρεπε κατά την άποψή μας να διευκρινίζεται περαιτέρω ότι οι γνωματεύσεις των προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικών Επιτροπών είναι ισχυρές για όσο χρόνο ορίζεται από αυτές, για την αιτία για την οποία εκδόθηκαν.

• Όσον αφορά ειδικότερα στις γνωματεύσεις που εκδόθηκαν προ ΚΕ.Π.Α. για την υπαγωγή των ατόμων με αναπηρία στην ειδική προστασία των διατάξεων του ν.2643/1998, αυτές έχουν ισχύ αυστηρά και μόνο για τα θέματα που προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις, δεδομένου ότι η υγειονομική κρίση που διενεργείται άπαξ, στο πλαίσιο των υπόψη διατάξεων ειδικού σκοπού, δεν επαρκεί για την παραγωγή ένομων αποτελεσμάτων κατά τη νομοθεσία που διέπει τη χορήγηση των λοιπών παροχών λόγω αναπηρίας, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, απαλλαγών ή διευκολύνσεων που χορηγεί η πολιτεία στα άτομα με αναπηρία.

*

Εν κατακλείδι, τα ΚΕ.Π.Α. υποχρεούνται, λόγω αρμοδιότητας, να εξετάζουν από 01/09/2011 και μετά κάθε αίτημα εν ενεργεία υπαλλήλων του Δημοσίου (τακτικοί ή με σύμβαση αορίστου χρόνου), των ίδιων ή των μελών της οικογένειάς τους, που αφορά π.χ. στην χορήγηση του εξωιδρυματικού επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας, στην απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος, στη χορήγηση της ειδικής άδειας των έξι εργασίμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας, στη μείωση του ωραρίου εργασίας τους κ.λπ., δοθέντος ότι από τις σχετικές διατάξεις που διέπουν τις εν λόγω παροχές, διευκολύνσεις, απαλλαγές κ.λπ. λόγω αναπηρίας, απαιτείται πιστοποίηση ποσοστού αναπηρίας των αιτούντων και προσδιορισμός της χρονικής διάρκειας αυτής.

Οι δύο αυτές προϋποθέσεις άλλωστε συνιστούν τους βασικούς πυλώνες της έννοιας της πιστοποίησης της αναπηρίας στη χώρα μας, η οποία σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο των ΚΕ.Π.Α. (άρθρο 6 & 7 του ν.3863/2010, όπως ισχύει) διενεργείται κατά ενιαία υγειονομική κρίση με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας [Ε.Π.Π.Α.].

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΤΗ-ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ακριβές Αντίγραφο
Η προϊστάμενη του Τμήματος

Μ. Χ. Θεοδωράκη